

Position paper rondetafelgesprek VWS 1 oktober 2026

Dank voor de uitnodiging om deel te mogen nemen aan het rondetafelgesprek met de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Oase Thuiswaken & Hospice in Oss zet zich al 20 jaar met hart en ziel in om zowel bewoners in het hospice als mensen thuis in de laatste levensfase te begeleiden en te ondersteunen. Dit doen we met 120 zeer gemotiveerde vrijwilligers die door ons geschoold en getraind worden. Wij merken in onze dagelijkse praktijk dat er nog veel onbekendheid is over de rol die wij kunnen vervullen. Dit leidt ertoe dat mensen zich laat of zelfs te laat bij ons aanmelden. Met als gevolg dat we regelmatig niet aan de wens van de stervende voor de voorkeurplek van overlijden kunnen voldoen. Partners of kinderen willen heel graag de zorg in de laatste fase voor hun geliefde zelf op zich nemen echter als het weken duurt dan raken mensen overbelast. Dan is er paniek en onrust. Dit willen wij heel graag voorkomen door “er te zijn”. Wij schakelen binnen 24 uur en zelfs dan is iemand vaak al overleden. Als wij wel tijdig komen dan horen we vaak; hadden we dit maar eerder geweten, wat fijn het geeft zoveel rust.

Wat gaat er goed

- Samenwerking tussen formele en informele zorg
Goed opgeleide (landelijke en lokale training) vrijwilligers ondersteunen een klein vast team van een professionele Thuiszorgorganisatie (Pantein). Dit is een krachtige en efficiënte samenwerking. Iedereen kent elkaar en biedt onze bewoners de warmte en aandacht die nodig is. Hierdoor kan respectvolle zorg op maat gegeven worden die past binnen een kleinschalig huis (maximaal 8 bedden).
Professionele Nachtzorg past in dit totaal plaatje wat zorgt voor rust en vertrouwen dat geliefden in goede handen zijn.
- Maatschappelijke betrokkenheid
In Oss en omgeving draagt de gemeenschap de Oase een warm hart toe. Dit uit zich in ondernemers die producten sponsoren in natura (vlees/brod/koffie), donaties en giften, continue aanmelding van nieuwe vrijwilligers die iets willen bijdragen aan ons mooie werk en subsidie van de Gemeente Oss en Bernheze.
- Huidige organisatievormen
Een platte organisatie zorgt voor korte lijnen en snel kunnen schakelen. Dit is ook noodzakelijk aangezien het vaak letterlijk gaat om leven en dood. Medewerkers zijn heel flexibel en denken buiten de traditionele kaders en verliezen daarbij nooit het belang van alle betrokken partijen uit het oog. Hierdoor worden mantelzorgers ontzorgd wat ook blijkt uit hun dankbaarheid na overlijden in de vorm van lieve kaartjes en zeer positieve reviews als feedback. Iedereen ervaart de omgeving als veilig en warm waardoor gelijkgestemden elkaar snel vinden (zowel bewoners alsook naasten). De ruimte die er is om af te stemmen op de wensen van stervenden is uniek (eten, drinken, complementaire zorg, afscheid nemen etc.).

Knelpunten

- Financiering
Onzekerheid over subsidie van VWS. Geen langetermijnplanning mogelijk, eerlijkere verdeling, verkeerde financiële prikkel en voortdurende uitdaging om de exploitatie rond te krijgen. Uiteraard met een gedegen en transparante onderbouwing. WLZ-trajecten en uitplaatsing van mensen in deze laatste fase is zeer onwenselijk.

Daarnaast zijn hospices kwetsbaar doordat een klein team (vaak parttime contracten) een groot huishouden draaiend houdt dat 24 uur per dag en 7 dagen per week doorgaat. De werkdruk is hoog dus kans op uitval is aanwezig en zorgelijk.

- **Personeel**

De druk van buitenaf (ziekenhuizen, huisartsen en thuiszorgorganisaties) maakt het maken van keuzes extreem ingewikkeld. Door personeelstekorten in de zorg ontstaan schrijnende situaties die niet door onze sector opgelost kunnen worden. Thuis sterven wordt daardoor bijna onmogelijk en niet meer menswaardig. Huisartsenzorg in het hospice voor bewoners van buiten de regio wordt moeilijker door hoge werkdruk.

- **Zorgverzekeraars**

Uitkleden van de zorgpolissen leidt tot klasse-ongelijkheid, voorstel eigen bijdrage wijkverpleging maakt zorg voor mensen onbetaalbaar en dus ook het hospice. Voor de overheid is er een rol weggelegd om mensen na hun pensioen te wijzen op de voor- en nadelen van een aanvullende verzekering en daar ook pakketten in samenspraak met de zorgverzekeraars voor te ontwikkelen.

- **Vrijwilligers**

In de nabije toekomst zullen veel kinderen hun ouders en andere naasten moeten gaan ondersteunen als mantelzorger. Dit betekent dat er minder tijd overblijft om als vrijwilliger aan de slag te gaan. Dit kan leiden tot ook hier tekorten en dat hospices minder bewoners op kunnen nemen.

Oplossingsrichting

- Behouden wat er goed gaat zoals hierboven beschreven (Samenwerking/betrokkenheid/organisatievormen).
- Meer budget voor scholing en begeleiding vrijwilligers en betaalde coördinatie-uren
- Uitdragen door de overheid dat we samen zorgdragen voor elkaar.
- Zorgen dat regels en voorwaarden niet de regionale samenwerking en initiatieven de kop indrukken. Eenduidigheid met ruimte voor lokale ideeën (geen harnas).
- Geen administratieve lastenverzwaring en adhoc acties (Project versterking Hospicezorg).
- Regionale coördinatiepunten; landelijk kader formuleren met ruimte voor regionale afspraken.
- De menselijke maat bewaken.

In Nederland staan alle hospices en thuisvrijwilligers allemaal voor hetzelfde doel. Best mogelijke aandacht in de laatste levensfase. We worden enorm gewaardeerd door bewoners en naasten die zo dankbaar zijn voor wat wij doen. Door de jaren heen hebben we bewezen dat onze plek van onschatbare waarde is. Het baart ons zorgen dat de overheid het belang van ons werk lijkt te onderschatten en dat we opgaan in een groter geheel. Onze eigen identiteit gaat dan verloren en daarmee de kracht van ons bestaan. Onze plekken zijn uniek en we mogen geen zorginstelling worden!

Sta altijd stil bij wat je zelf zou willen als je vader/moeder/zoon/dochter in de stervensfase komt. Een afscheid in de laatste levensfase kunnen we samen maar één keer doen. Laten we hierbij de menselijke maat niet uit het oog verliezen.